

SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGŲ SAUSKELNIŲ VIEŠIEJI PIRKIMAI

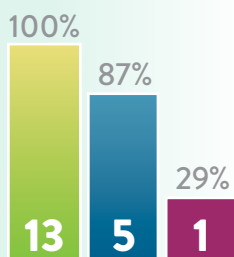
2015–2017 METAIS

TURINYS

- 3 GLAUSTA APŽVALGA
- 4 ĮŽANGA
- 7 KONKURENCINĖ APLINKA SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGŲ SAUSKELNIŲ VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE
- 8 SAUSKELNIŲ VIEŠOJO PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARČIŲ VIEŠINIMAS CVP IS
- 9 SAUSKELNIŲ VIEŠOJO PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARČIŲ VIEŠINIMAS PAGAL SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGAS IR PAGAL TIEKĖJUS
- 11 TARNYBOS ATLIKTAS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOS ASMENS HIGIENOS PREKIŲ VIEŠOJO PIRKIMO VERTINIMAS
- 12 DAŽNIAUSIOS SAUSKELNIŲ VIEŠOJO PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARČIŲ VIEŠINIMO KLAIDOS
- 14 TARNYBOS ĮŽVALGOS IR INFORMACIJOS VIEŠINIMO REKOMENDACIJOS

GLAUSTA APŽVALGA

Sauskelnių viešiesiems pirkimams socialinės globos įstaigos vidutiniškai per metus išleidžia **NE MAŽIAU NEI 6 proc.**

VISŲ PREKIŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VERTĖS

Sauskelnių viešųjų pirkimų rinkoje veikia iš viso 13 tiekėjų, iš jų – **5 PAGRINDINIAI UŽIMA 87 proc., O VIENAS – 29 proc.** rinkos

6%

Tarp socialinės globos įstaigų įsigyjamų sauskelnių **dominuoja 2 prekės ženklų sauskelnės**

CVP IS duomenimis, sauskelnių viešojo pirkimo–pardavimo sutartyse dažnai **SLEPIAMOS KAINOS IR KIEKIAI, NEVIEŠINAMI SUTARČIŲ PRIEDAI,** kuriuose dažniausiai ir būna nurodytos perkamos prekės bei jų kainos

DAUGIAU KAIP 50 proc. visų socialinės globos įstaigų, **IŠ JŲ 18 proc.** – didžiųjų, nėra pavišinusios CVP IS viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių, iš kurių būtų galima spręsti, ar analizuojamu laikotarpiu jos įsigijo sauskelnių

65%

Didžiosios socialinės globos įstaigos, turinčios 150 ir daugiau lovų, **aktyviau viešina** sauskelnių pirkimo sutartis – tai pasakytina apie **65 proc.** įstaigų

0%

Įstaigos, kuriose yra nuo 100 iki 149 vietų, nėra pavišinusios nė vienos sauskelnių pirkimo sutartis

34%

34 proc. mažųjų, iki 100 lovų turinčių, **įstaigų viešina** sauskelnių pirkimų sutartis

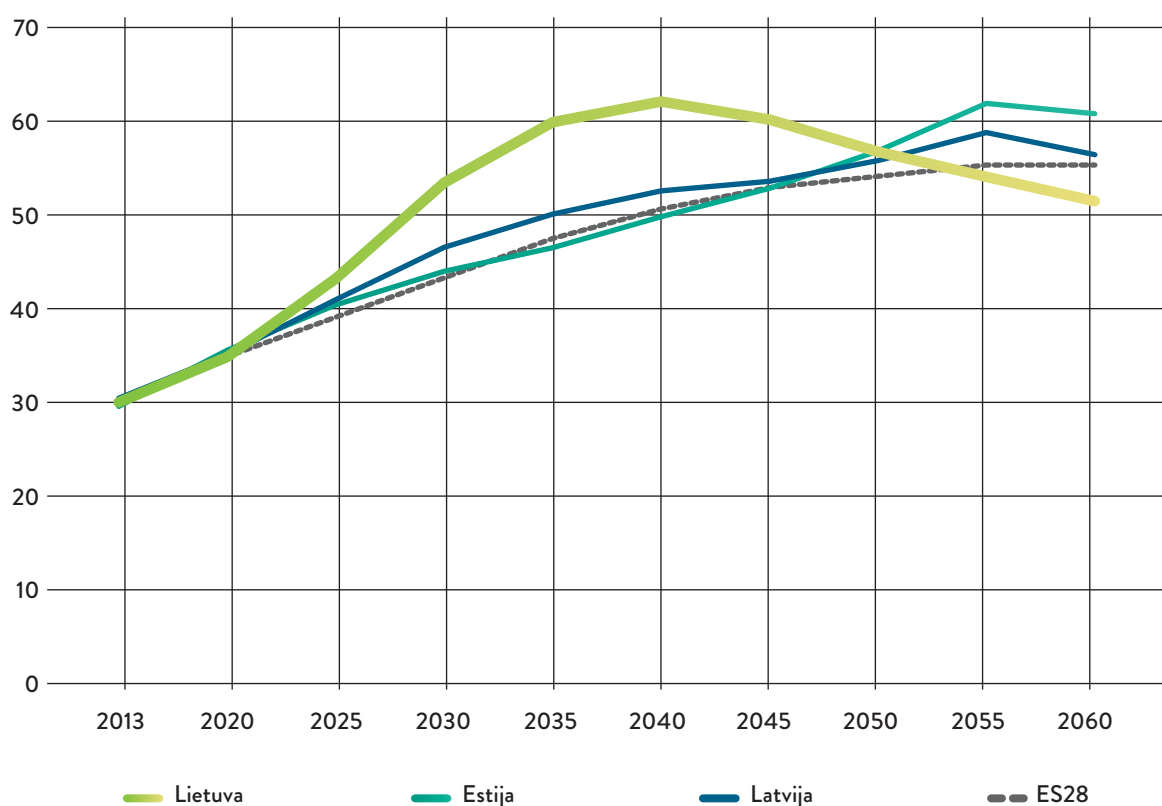
Vertinant 5 didžiausių tiekėjų sutartis, **REČIAUSIAI KAINOS BUVO SLEPIAMOS** su UAB „Limedika“ sudarytose sutartyse – **20 proc.;** **DAŽNIAUSIAI** – su UAB „Nemuno vaistinė“ – **90 proc.**

Socialinės globos įstaigos dažnai **NEVIEŠINA** tiekėjų siūlomų prekių, paslaugų ar darbų **ĮKAINIŲ, LAIKYDAMOS TAI KONFIDENCIALIA INFORMACIJA**

ĮŽANGA

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba) šį kartą palietė visuomenei jautrią temą – senyvo amžiaus globos įstaigų viešuosius pirkimus. Lietuvoje vis aktualesnė tampa senyvo amžiaus žmonių išlaikymo ir globos tema. Jaunų, darbingų žmonių emigracija, mažas gimstamumas – priežastys, dėl kurių artimiausiais dešimtmečiais nebus sustabdytas tautos senėjimas. Europos Komisijos 2015 m. visuomenės senėjimo ataskaitoje¹ pateikiama prognozė, kad senėjimo indeksas, kuris parodo 65 m. ir vyresnių gyventojų procentinę išraišką, apskaičiuotą nuo 15–64 m. gyventojų skaičiaus, ims didėti sparčiau, o Lietuvos indekso vertė viršys bendrą ES šalių indekso vidurkį ir bus didesnė nei kitų Baltijos šalių (žr. 1 pav.).

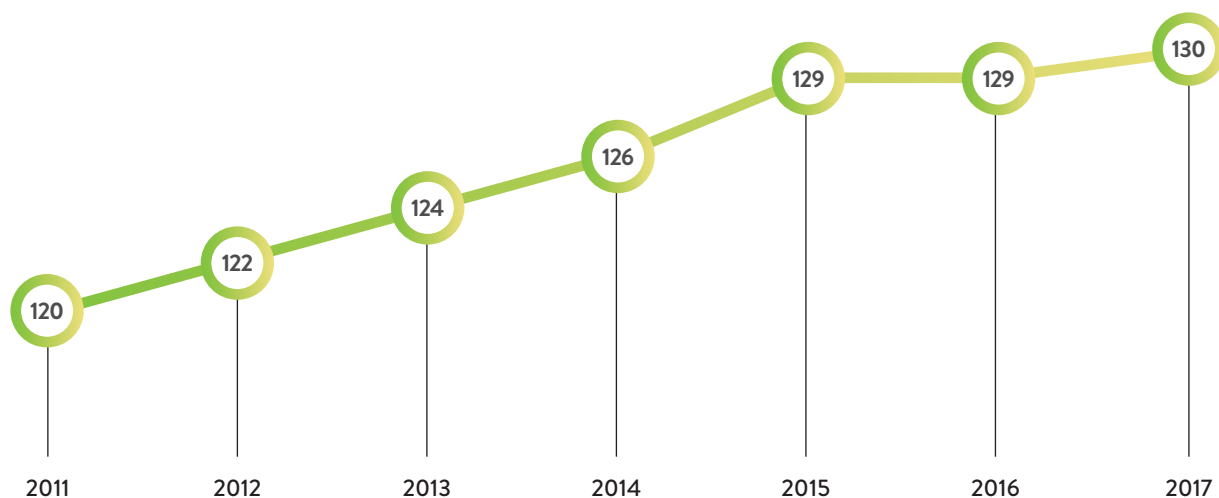
1 pav. EUROPOS KOMISIJOS PROGNOZUOJAMAS SENĖJIMO INDEKSAS – 65 M. IR VYRESNIŲ GYVENTOJŲ PROCENTAS NUO 15–64 M. GYVENTOJŲ SKAIČIAUS

Oficialiosios statistikos portalo duomenimis², Lietuvos demografinės senatvės koeficientas kasmet didėja, o 2017 m. pradžioje, palyginti su 2011 m. pradžia, jis buvo paaugęs 8 proc. Optimistiškesnės prognozės didžiuosiuose miestuose: Vilniaus apskr. rodiklis mažėjo 1 proc., Klaipėdos apskr. padidėjo 7 proc.; Kauno apskr. – 10 proc.; kitose apskr. – vidutiniškai 17 proc.

1 Šaltinis: Europos Komisija. 2015 m. visuomenės senėjimo ataskaita: <https://goo.gl/LKZRnr>
2 Oficialiosios statistikos portale skelbiama gyventojų senėjimo rodiklių informacija: <https://goo.gl/TCFFJ5>

2 pav. **DEMOGRAFINĖS SENATVĖS KOEFICIENTAS LIETUVOJE – PAGYVENUSIŲ (65 METŲ IR VYRESNIO AMŽIAUS) ŽMONIŲ SKAIČIUS, TENKANTIS ŠIMTUI VAIKŲ IKI 15 METŲ AMŽIAUS, 2011–2017 M.**

1 lentelė. **DEMOGRAFINĖS SENATVĖS KOEFICIENTAS LIETUVOJE PAGAL APSKRITIS METŲ PRADŽIOJE**

	Demografinės senatvės koeficientas metų pradžioje / asmenys							2017 palyginus 2011, proc.
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Lietuvos Respublika	120	122	124	126	129	129	130	8,3
Vilniaus apskritis	106	106	105	106	106	106	105	-0,9
Klaipėdos apskritis	111	113	114	116	118	119	119	7,2
Kauno apskritis	123	126	128	131	134	134	135	9,8
Tauragės apskritis	122	125	127	130	134	135	137	12,3
Marijampolės apskritis	117	119	122	125	128	130	133	13,7
Panevėžio apskritis	140	145	149	153	157	160	163	16,4
Telšių apskritis	105	107	110	113	117	120	123	17,1
Utenos apskritis	167	171	177	182	188	193	196	17,4
Šiaulių apskritis	125	130	134	137	141	144	147	17,6
Alytaus apskritis	144	149	153	159	165	169	175	21,5

Tarnyba analizavo senų žmonių globos įstaigų bei suaugusių neįgaliųjų globos įstaigų (toliau – socialinės globos įstaigos)³, kurių steigėjo teisės priklauso valstybei ar savivaldybėms, viešuosius pirkimus, o analizės objektu šį kartą buvo pasirinkta visoms šio tipo įstaigoms itin reikalinga prekė – sauskelnės.

3 Remtasi Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos viešai skelbiamais socialinės globos įstaigų sąrašais.

Apžvalgoje naudotasi šiais informacinių šaltinių duomenimis:

- > socialinės globos įstaigų CVP IS paskelbtų 2015–2017 m. laikotarpiu⁴ laimėjusių dalyvių pasiūlymų ir sudarytų pirkimų sutarčių duomenimis⁵;
- > Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje paskelbtų senyvo amžiaus žmonių ir suaugusių neįgaliųjų globos įstaigų sąrašų duomenimis⁶.

Iš viso Lietuvoje yra **87 socialinės globos įstaigos, kurių steigėjo teisės priklauso valstybei arba savivaldybėms, iš jų:**

- > 54 senyvo amžiaus žmonių globos įstaigos;
- > 33 suaugusių neįgaliųjų globos įstaigos.

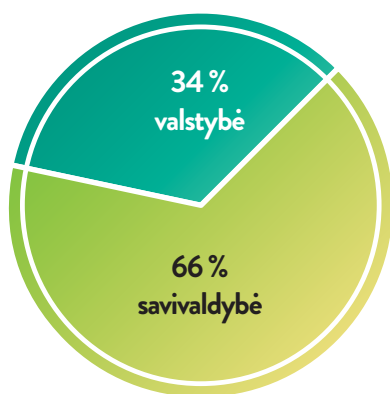
Iš viso šiose socialinės globos įstaigose, 2017 m. duomenimis, yra 9 080 lovų.

Darant prielaidą, kad sauskelnės yra naudojamos ne mažiau kaip **70 proc.** kiekvienos socialinės globos įstaigų gyventojų, per metus visos šios įstaigos turėtų:

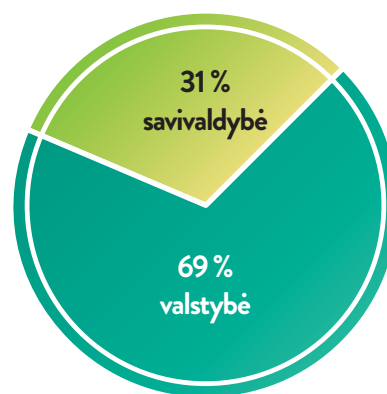
- > įsigyti ne mažiau nei 1,9 mln. vienetų sauskelnių;
- > tam turėtų būti išleidžiama ne mažiau nei 1,3 mln. Eur.

Socialinės globos įstaigos, CVP IS duomenimis, 2016 m. prekių pirkimams išleido **BEVEIK 20,8 MLN. EUR.** SAUSKELNIŲ PIRKIMŲ VERTĖ turėtų sudaryti ne mažiau nei **6 PROC.** visų socialinių globos įstaigų prekių pirkimų.

3 pav. SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGŲ SKAIČIUS PAGAL STEIGĖJO TEISES, PROC.

4 pav. SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOSE ESANČIŲ VIETŲ SKAIČIUS PAGAL STEIGĖJO TEISES, PROC.

4 Iki 2017 m. rugpjūčio 31 d.

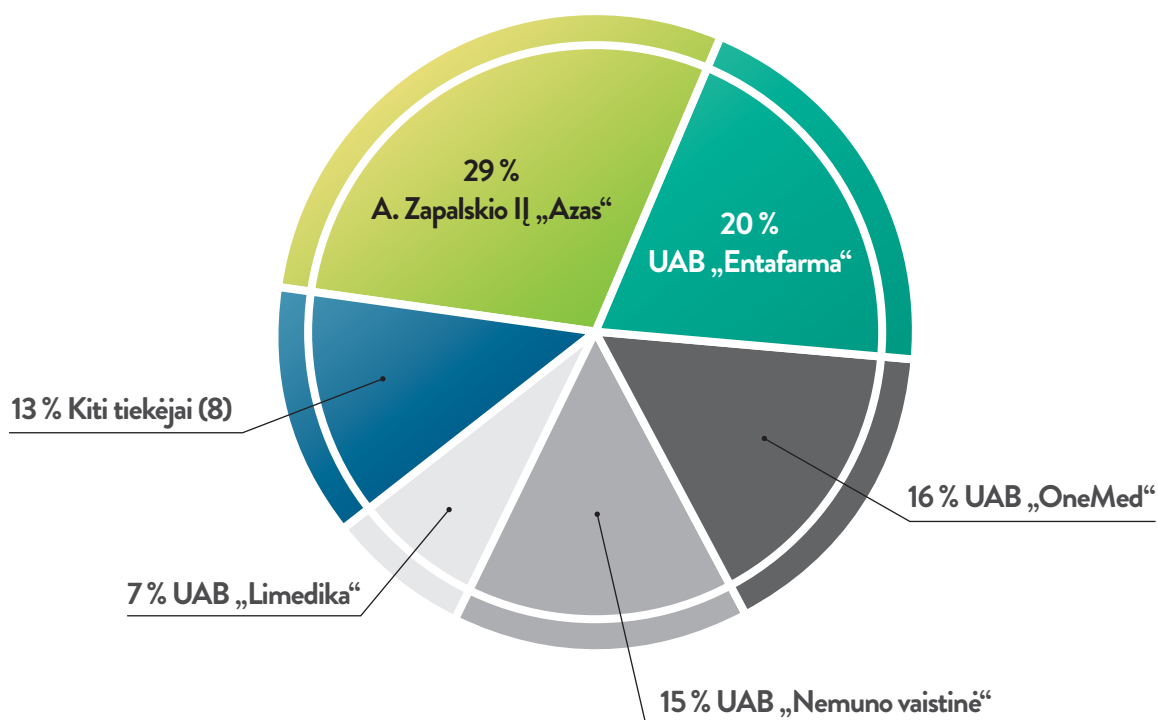
5 <https://goo.gl/tTk371>

6 <https://goo.gl/QH9Ti7>

KONKURENCINĖ APLINKA SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGŲ SAUSKELNIŲ VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE

Analizuojant socialinės globos įstaigų sudarytas sutartis, pagal kurias buvo įsigyjamos sauskelnės, nustatyta, kad tokių pirkimų rinkoje dalyvauja **5 PAGRINDINIAI TIEKĖJAI**. Dominuojantis iš jų – A. Zapalskio IĮ „Azas“, su kuriuo sudarytų sutarčių skaičius sudaro **29 PROC.** visos sauskelnių viešųjų pirkimų rinkos. Įsigyjamos sauskelnės dažniausiai būna tik 2 gamintojų – sauskelnės „Seni“ (gamintojas TZMO S.A.) ir sauskelnės TENA (gamintojas „SCA Hygiene Products“). Pastarojo gamintojo sauskelnėmis socialinės globos įstaigas, CVP IS duomenimis, aprūpina UAB „Entafarma“, kuri yra bene vienintelė TENA prekės ženklo sauskelnių tiekėja.

5 pav. 2015–2017 M. SAUSKELNIŲ PIRKIMUS LAIMĖJĘ TIEKĖJAI
PAGAL SUDARYTŲ SUTARČIŲ SKAIČIŲ, PROC.

SAUSKELNIŲ VIEŠOJO PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARČIŲ VIEŠINIMAS CVP IS

Viešumas – viešųjų pirkimų skaidrinimo, konkurencijos didinimo ir tuo pat metu racionalaus lėšų panaudojimo priemonė. Tarnyba analizavo, kaip socialinės globos įstaigoms sekasi laikytis Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatų dėl informacijos, susijusios su sauskelnių viešaisiais pirkimais, viešinimo CVP IS⁷.

Analizuojamuoju laikotarpiu, CVP IS duomenimis:

- > **PAVIEŠINTOS 69 PIRKIMO SUTARTYS**, pagal kurias, be kitų prekių, socialinės globos įstaigos **PIRKO IR SAUSKELNES**.
- > **TIK 2,9 PROC.** viešųjų pirkimų, kuriais buvo perkamos sauskelnės, **BUVO SKELBIAMI**, kiti 97,1 proc. pirkimų buvo vykdomi apie juos neskelbiant;
- > **TIK 42,5 PROC.** socialinės globos įstaigų **PAVIEŠINO**, jog 2015–2017 m. laikotarpiu vykdė **SAUSKELNIŲ** viešuosius pirkimus;
- > **NET 57,9 PROC.** pavišintų sutarčių įsigyjamų sauskelnių **KAINOS**, o kartais net ir **KIEKIAI** yra **PASLĖPTI**, t. y. nesuteikiama galimybė nustatyti tikslaus įsigytų prekių kiekio bei kainų.

TOKS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGŲ ELGESYS SUDARO PRIELAIDAS SUABEJOTI JŲ VYKDOMŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SKAIDRUMU.

Analizuojant socialinės globos įstaigas pagal jų dydį (vietų skaičių) ir sutarčių viešinimą, nustatyta, kad didesnės socialinės globos įstaigos, t. y. tos, kurių lovų skaičius yra 150 ir daugiau, aktyviau viešina sauskelnių viešojo pirkimo–pardavimo sutartis (65 proc. įstaigų). Įstaigos, kurios turi nuo 100 iki 149 vietų, nėra pavišinusios nė vienos sauskelnių pirkimo sutarties. Taip pat tik 34 proc. mažųjų socialinės globos įstaigų yra pavišinusios, kad pirko sauskelnes. Iš toliau pateikto 6 pav. aiškiai matyti, kad visoms socialinės globos įstaigoms, nesvarbu, kokiam intervalui pagal dydį jos priskirtinos, būdingas netinkamas sauskelnių pirkimo sutarčių viešinimas.

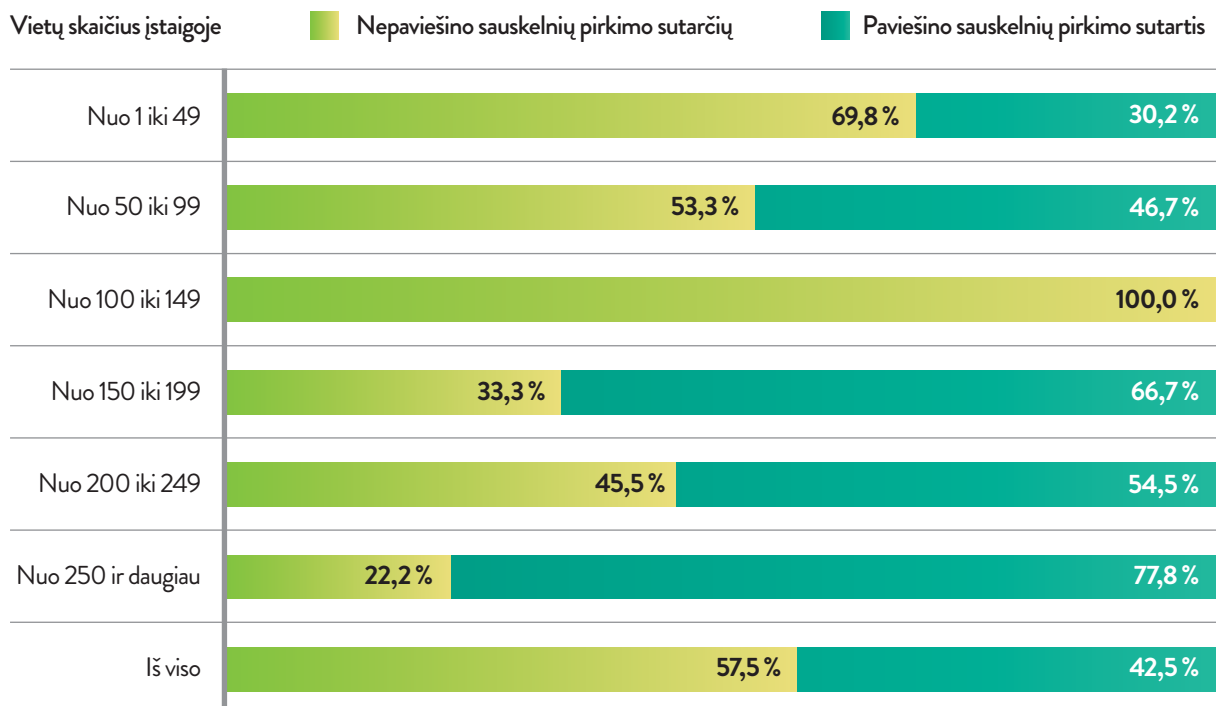
Galima būtų nurodyti kelias priežastis, kodėl socialinės globos įstaigos neviešina pirkimo sutarčių:

- > nenori atskleisti perkamų prekių kainų;
- > dėl žmogaus klaidos (pamiršo pavišinti ir pan.);
- > pavišino tik sutartį, be priedų ir be laimėjusio tiekėjo pasiūlymo, be kurių negalima tiksliai nustatyti, kas ir už kiek buvo perkama;
- > kai kurios socialinės globos įstaigos nežino, kad nuo 2015 m. Įstatyme įtvirtinta prievolė viešinti pirkimų sutartis ir laimėjusio tiekėjo pasiūlymus;
- > sauskelnių pirkimus vykdė apklausos žodžiu būdu.

Tarnyba nori atkreipti socialinės globos įstaigų dėmesį, kad visos perkančiosios organizacijos privalo laikytis Įstatymo 86 straipsnio 9 dalyje įtvirtintos prievolės, susijusios su viešųjų pirkimų informacijos viešinimu.

7 Pagal Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas (redakcija iki 2017-06-30 – 18 str. 11 d. / nuo 2017-07-01 – 86 str. 9 d.) perkančioji organizacija nuo 2015 m. sausio 1 d. laimėjusio dalyvio pasiūlymą, sudarytą pirkimo sutartį ir pirkimo sutarties sąlygų pakeitimus turi paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje.

6 pav. SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGŲ PAGAL JŲ TURIMŲ VIETŲ SKAIČIAUS INTERVALĄ SAUSKELNIŲ VIEŠOJO PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARČIŲ VIEŠINIMAS

SAUSKELNIŲ VIEŠOJO PIRKIMO– PARDAVIMO SUTARČIŲ VIEŠINIMAS PAGAL SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGAS IR PAGAL TIEKĖJUS

Dėl socialinės globos įstaigų neviešinamų sauskelnių pirkimo sutarčių arba dėl netinkamo jų viešinimo, kai slepiamos kainos, nebuvo galimybės nustatyti 2015–2017 m. laikotarpiu įsigytų sauskelnių kiekio ir bendros jų vertės.

2 lentelėje pateikiamas sauskelnių pirkimo sutartis CVP IS paviešinusių socialinės globos įstaigų sąrašas. Įvertinta, ar paviešintose sutartyse buvo slepiamos kainos. Pavyzdžiui, Jasiuliškių, Blinstrubiškių bei Dotnuvos socialinės globos įstaigos įsigyjamų sauskelnių kainų nerodė visose paviešintose pirkimo sutartyse. Tokių įstaigų yra ir daugiau, tačiau jų sudarytų sutarčių skaičius yra viena arba dvi sutartys. Analizuojant paviešintas sutartis, matyti ir gerų pavyzdžių, tai – Aknystos socialinės globos namai, kurie paviešino visas sudarytas sauskelnių pirkimo sutartis ir nurodė kainas.

2 lentelė. PAVIEŠINTŲ PIRKIMO SUTARČIŲ (KAI BUVO PERKAMA IR SAUSKELNĖS) SKAIČIUS PAGAL PERKANČIASIAS ORGANIZACIJAS

Perkančiosios organizacijos kodas	Perkančiosios organizacijos pavadinimas	Sutarčių skaičius, kai prekių kainos nebuvo slepiamos	Sutarčių skaičius, kai prekių kainos buvo slepiamos	Iš viso	Sutarčių dalis, kai kainos buvo slepiamos, proc.
190791444	Aknystos socialinės globos namai	3	0	3	0 %
162768381	Budžetinė įstaiga Liolių socialinės globos namai	5	1	6	17 %
303212602	Švenčionių socialinių paslaugų centras	2	1	3	33 %
190792731	Ilguvos socialinės globos namai	1	4	5	80 %
190792884	Jasiuliškių socialinės globos namai	0	4	4	100 %
190791978	Blinstrubiškių senelių globos namai	0	3	3	100 %
193037766	Dotnuvos slaugos namai	0	3	3	100 %
Kitos PO (30)		18	24	42	57 %
Iš viso		29	40	69	58 %

Analizuojant pavišintas sauskelnių sutartis pagal tiekėjus (žr. 3 lentelę), su kuriais jos sudarytos, matyti, kad tarp didžiausių tiekėjų sutarčių rečiausiai kainos buvo slepiamos su UAB „Limedika“ sudarytose sutartyse. Kitų 4 didžiausių tiekėjų kainos buvo slepiamos ne mažiau nei pusėje visų sutarčių.

3 lentelė. PAVIEŠINTŲ PIRKIMO SUTARČIŲ (KAI BUVO PERKAMA IR SAUSKELNĖS) SKAIČIUS PAGAL SUTARTIS SUDARIUSIUS TIEKĖJUS

Tiekėjo kodas	Tiekėjo pavadinimas	Sutarčių skaičius, kai prekių kainos buvo neslepiamos	Sutarčių skaičius, kai prekių kainos buvo slepiamos	Iš viso	Sutarčių dalis, kai kainos buvo slepiamos, proc.
134056779	UAB „Limedika“	4	1	5	20 %
147838431	A. Žapalskio IJ „Azas“	10	10	20	50 %
174443844	UAB „Entafarma“	7	7	14	50 %
111822140	UAB „OneMed“	4	7	11	64 %
134778482	UAB „Nemuno vaistinė“	1	9	10	90 %
Kiti tiekėjai (8)		3	6	9	67 %
Iš viso		29	40	69	58 %

TARNYBOS ATLIKTAS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOS ASMENS HIGIENOS PREKIŲ VIEŠOJO PIRKIMO VERTINIMAS

Tarnyba 2017 m. atliko vienos iš socialinės globos įstaigų pirkimo, kurio metu buvo perkamos ir sauskelnės, vertinimą. Atlikusi pirkimo vertinimą, Tarnyba konstatavo pažeidimus:

- > dėl pasirinkto pirkimo vykdymo būdo;
- > dėl įsigyjamų prekių kiekių;
- > dėl nustatytų reikalavimų sauskelnėms.

Perkančioji organizacija:

- > nepaskelbusi skelbimo apie pirkimą, nesuteikė galimybės pateikti pasiūlymus kitiems rinkos dalyviams, dirbtinai apribojo tiekėjų konkurenciją, tuo pažeisdama Įstatyme įtvirtintus skaidrumo, lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principus, taip pat neužtikrino racionalaus lėšų panaudojimo;
- > įsigydama sauskelnes, pirkimo sąlygose nustatytus kiekius viršijo beveik 30 proc.; įsigydama didesnius nei numatė pirkimo sąlygose prekių kiekius, pažeidė Įstatyme nustatytą skaidrumo principą. Toks perkančiosios organizacijos elgesys sudaro neskaidraus sutarties vykdymo prielaidas;
- > pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatė sauskelnėms taikytinus reikalavimus, kurie laikytini pertekliniais, nepagrįstais ir ribojančiais tiekėjų konkurenciją.

Vertinimo metu buvo padaryta išvada, kad pirkimo sąlygose nustatyti sauskelnėms keliami reikalavimai yra diskriminuojantys bei proteguojantys konkretų gamintoją, o, nesuteikus galimybės pateikti pasiūlymus ir kitiems rinkos dalyviams, buvo proteguojamas konkretus tiekėjas. Tuo perkančioji organizacija pažeidė Įstatyme įtvirtintus skaidrumo, lygiateisiškumo bei nediskriminavimo principus ir neužtikrino racionalaus lėšų panaudojimo. Vertinimo išvadą galima rasti [čia](#)⁸.

8 Išvados data ir numeris: 2017-09-14, Nr. 4S-2850.

DAŽNIAUSIOS SAUSKELNIŲ VIEŠOJO PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARČIŲ VIEŠINIMO KLAIDOS

CVP IS duomenimis, **TIK 35,1 PROC.** socialinės globos įstaigų (iš tų, kurios paviešino pirkimo sutartis, kai buvo perkamos sauskelnės), viešindamos pirkimų sutartis, neslepia perkamų prekių kiekio ir kainų. Likusios socialinės globos įstaigos (**64,9 PROC.**), viešindamos pirkimo sutartis, visais atvejais arba bent kartą kainas slėpė.

Toliau pateikti pavyzdžiai iliustruoja dažniausias socialinės globos įstaigų sauskelnių viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių viešinio klaidas.

1 pavyzdys

Perkančioji organizacija **NEPAVIEŠINO, UŽ KOKIĄ KAINĄ JI PIRKS SAUSKELNES.**
Kiekvienos eilutės visi stulpeliai – tiek vienos sauskelnės įkainis (su ir be PVM),
tiek bendra tos eilutės kaina – **PRIVALO BŪTI VIEŠI.**

Eil. Nr.	Prekės pavadinimas	Parametrai	Išfasavimas	Kiekis	Kaina EUR be PVM	Kaina EUR su PVM	Suma EUR su PVM
1.	Anatominės sauskelnės suaugusiesiems Dydis M. <i>Super Seni Plus</i>	M dydis Juosmens apimtis 75-110 cm (+/- 5 cm) Sugeriantis ne mažiau kaip 2700ml	vnt	9680	?	?	?
2.	Anatominės sauskelnės suaugusiesiems Dydis L. <i>Super Seni Plus</i>	L dydis Juosmens apimtis 100-150 cm (+/- 5 cm) Sugeriantis ne mažiau kaip 3000ml	vnt	61600	?	?	?
3.	Anatominės sauskelnės suaugusiesiems Dydis XL <i>Super Seni Plus</i>		vnt	6000	?	?	?

2 pavyzdys

Perkančioji organizacija nepaviešino, **KIEK JI PIRKS IR KOKIE YRA SAUSKELNIŲ ĮKAINIAI.**

Perkamų prekių **KIEKIS** (pirkimo dokumentų dalis), vienos sauskelnės **ĮKAINIS IR BENDRA KAINA NEGALI BŪTI KONFIDENCIALI.**

Pirkimo dalies Nr.	Prekės pavadinimas	Būtinai reikalavimai	Mato vnt.	Numatomas pirkti kiekis 12 mėn. mato vnt.	Ivnt. kaina, Eur su PVM	Bendra suma, Eur su PVM	Sitomų prekių aprašymas (atitiktis specifikacijai)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Orui laidžios anatominės sauskelnės suaugusiems vidutiniam ir sunkiam šlapimo nelaikymui. (ne juostinės) M dydžio SUPER SENI PLUS MEDIUM	visas išorinis sauskelnė pavidūšis iš vientiso 100 % orui pralaidaus laminato, nepraleidžiančio drėgmės; - sauskelnės sudėtiniai komponentai privalo būti be latekso; - privalo turėti nemalonių kvapų neutralizuojančią sistemą; - dvigubas sugeriamasis sluoksnis su superabsorbentu; - elastingos juosmens juostelės priekinėje ir nugarinėje sauskelnės pusėje; - tvirtinamos daugkartiniais dvigubais tampriais lipdukais, kurių klįjavimo vietą galima keisti; - privalo turėti skysčio indikatorių M dydis (juosmens apimtis 75-110 cm) sugeriantis ne mažiau kaip 2600 ml; - gamintojas privalo turėti ISO arba kitą atitinkantį kokybės sertifikatą; - REACH pažymėjimas, reglamentuojantis apie gaminių saugumą žmogaus sveikatai - pažymėta CE ženklu	Vnt.		?		visas išorinis sauskelnė pavidūšis iš vientiso 100 % orui pralaidaus laminato, nepraleidžiančio drėgmės; - sauskelnės sudėtiniai komponentai be latekso; - turi nemalonių kvapų neutralizuojančią sistemą; - dvigubas sugeriamasis sluoksnis su superabsorbentu; - elastingos juosmens juostelės priekinėje ir nugarinėje sauskelnės pusėje; - tvirtinamos daugkartiniais dvigubais tampriais lipdukais, kurių klįjavimo vietą galima keisti; - turi skysčio indikatorių M dydis (juosmens apimtis 75-110 cm) sugeriantis 2600 ml; - gamintojas turi ISO arba kitą atitinkantį kokybės sertifikatą; - REACH pažymėjimas, reglamentuojantis apie gaminių saugumą žmogaus sveikatai - pažymėta CE ženklu
2	Orui laidžios anatominės sauskelnės suaugusiems vidutiniam ir sunkiam šlapimo nelaikymui. (ne juostinės) L dydžio SUPER SENI PLUS LARGE	visas išorinis sauskelnė pavidūšis iš vientiso 100 % orui pralaidaus laminato, nepraleidžiančio drėgmės; - sauskelnės sudėtiniai komponentai privalo būti be latekso; - privalo turėti nemalonių kvapų neutralizuojančią sistemą; - dvigubas sugeriamasis sluoksnis su superabsorbentu; - elastingos juosmens juostelės priekinėje ir nugarinėje sauskelnės pusėje; - tvirtinamos daugkartiniais dvigubais tampriais lipdukais, kurių klįjavimo vietą galima keisti; - privalo turėti skysčio indikatorių L dydis (juosmens apimtis 100-150 cm); sugeriantis ne mažiau kaip 2800 ml; - gamintojas privalo turėti ISO arba kitą atitinkantį kokybės sertifikatą; - REACH pažymėjimas, reglamentuojantis apie gaminių saugumą žmogaus sveikatai - pažymėta CE ženklu	Vnt.		?		visas išorinis sauskelnė pavidūšis iš vientiso 100 % orui pralaidaus laminato, nepraleidžiančio drėgmės; - sauskelnės sudėtiniai komponentai be latekso; - turi nemalonių kvapų neutralizuojančią sistemą; - dvigubas sugeriamasis sluoksnis su superabsorbentu; - elastingos juosmens juostelės priekinėje ir nugarinėje sauskelnės pusėje; - tvirtinamos daugkartiniais dvigubais tampriais lipdukais, kurių klįjavimo vietą galima keisti; - turi skysčio indikatorių L dydis (juosmens apimtis 100-150 cm); sugeriantis 2800 ml; - gamintojas turi ISO arba kitą atitinkantį kokybės sertifikatą; - REACH pažymėjimas, reglamentuojantis apie gaminių saugumą žmogaus sveikatai - pažymėta CE ženklu

3 pavyzdys

Perkančioji organizacija **NEPAVIEŠINO SKIRTINGŲ DYDŽIŲ SAUSKELNIŲ ĮKAINIŲ IR BENDRŲ KAINŲ.** Kiekvieno dydžio sauskelnė įkainiai ir bendra kaina turėjo būti paviešinti, nes informacija, už kokią kainą perkančioji organizacija įsigis 1 ar daugiau vienetų konkrečių sauskelnė, **NEGALI BŪTI SLEPIAMA.**

Eil. Nr.	Prekių apibūdinimas, pavadinimas	Matavimo vienetas	Preliminarius kiekius	Vieneto kaina Eur su PVM	Suma Eur su PVM
I.	Orui laidžios juostinės sauskelnės sunkiam šlapimo nelaikymui	Vnt.			
	SAUSKELNĖS TENA FLEX MAXI SMALL N22 (SCA HYGIENE PRODUCTS (SCA))		S-360	?	?
	SAUSKELNĖS TENA FLEX MAXI MEDIUM N22 (SCA HYGIENE PRODUCTS (SCA))		M-3000	?	?
	SAUSKELNĖS TENA FLEX MAXI LARGE N22 (SCA HYGIENE PRODUCTS (SCA))		L-1500	?	?
	SAUSKELNĖS TENA FLEX MAXI EXTRA LARGE N21 (SCA HYGIENE PRODUCTS (SCA))		XL-3000	?	?

TARNYBOS ĮŽVALGOS IR INFORMACIJOS VIEŠINIMO REKOMENDACIJOS

Tarnyba, atlikusi socialinės globos įstaigų sauskelnių viešųjų pirkimų ir sutarčių viešinio analizę, **KONSTATUOJA, KAD:**

Sauskelnių viešųjų pirkimų rinkoje nepakankama konkurencija:

- > iš 13 šioje rinkoje veikiančių tiekėjų vienas užima 29 proc. rinkos;
- > 5 didžiausi – 87 proc. rinkos.

Socialinės globos įstaigos neužtikrina viešumo ir skaidrumo principų, vykdydamos sauskelnių viešuosius pirkimus:

- > 97 proc. sauskelnių viešųjų pirkimų vykdomi apie juos neskelbiant;
- > 58 proc. pavišintų sutarčių slepiami kiekiai ir kainos.

Socialinės globos įstaigos dažnai neviešina tiekėjų siūlomų prekių, paslaugų ar darbų įkainių, laikydamos tai konfidencialia informacija.

Vadovaujantis Įstatymo 20 straipsniu, **KONFIDENCIALIA INFORMACIJA NELAIKOMA:**

- > prekių, paslaugų ar darbų kaina;
- > pateikti tiekėjų pašalinimo pagrindų nebuvimą, atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams patvirtinantys dokumentai;
- > informacija apie pasitelktus ūkio subjektus, kurių pajėgumais remiasi tiekėjas, ir subtiekejus⁹.

Tarnyba informuoja, kad **NE TIK PREKIŲ, PASLAUGŲ AR DARBŲ BENDRA KAINA, BET IR SIŪLOMI ĮKAINIAI** (prekės, paslaugos ar darbo vieneto kaina), **TAIP PAT PERKAMI KIEKIAI NELAIKOMA KONFIDENCIALIA INFORMACIJA**, todėl viešinant sutartis ir pasiūlymus jie privalo būti paviešinti kartu su kita nekonfidencialia sutarties / pasiūlymo informacija.

Taip pat atkreiptinas socialinių globos įstaigų dėmesys į tai, kad vien tik sutarties paviešinimas, t. y. be jos priedų, taip pat laimėjusio tiekėjo pasiūlymo nepaviešinimas nėra tinkamas Įstatymo 86 straipsnio 9 dalyje įtvirtintos prievolės laikymasis.

Tarnyba siūlo centralizuoti sauskelnių viešuosius pirkimus, kad perkančiosios organizacijos šių prekių galėtų įsigyti per CPO LT elektroninį katalogą.

Sauskelnės – standartinė prekė, naudojama ne tik socialinės globos bet ir sveikatos priežiūros įstaigose. Šių pirkimų centralizavimas leistų dalyvauti didesniai tiekėjų ratui, sutaupytų lėšų.

9 Išskyrus Viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsnyje nurodytas išimtis.